

Zprostředkování pěstounské péče na přechodnou dobu

Proces zprostředkování se řídí zákonem č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) a skládá se z několika navazujících fází:

1. podání žádosti o zařazení do evidence žadatelů vhodných stát se pěstouny na přechodnou dobu,
2. odborné posouzení žadatelů krajským úřadem a zařazení do evidence žadatelů,
3. výběr vhodných pěstounů na přechodnou dobu pro potřebné dítě,
4. převzetí dítěte do osobní péče.

Podání žádosti

Žádost přijímá orgán sociálně-právní ochrany dětí při odboru sociálních věcí na obecním úřadu obce s rozšířenou působností podle místa trvalého bydliště žadatelů (dále jen OSPOD). V Ústeckém kraji se jedná o tyto obce: Bílina, Chomutov, Rumburk, Varnsdorf, Ústí nad Labem, Teplice, Most, Kadaň, Louny, Podbořany, Žatec, Roudnice nad Labem, Litoměřice, Lovosice, Litvínov, Děčín.

K žádosti je třeba připojit následující doklady:

1. doklad o státním občanství ČR, cizinci doklad o povolení k trvalému/přechodnému pobytu na území ČR nebo o hlášení k pobytu na území ČR,
2. opis z evidence Rejstříku trestů ČR a doklad obdobný opisu z evidence Rejstříku trestů, pobývala-li osoba starší 15 let nepřetržitě déle než 3 měsíce v době od dovršení patnáctého roku věku v cizině; informace od přestupkové komise,
3. zprávu o zdravotním stavu,
4. údaje o ekonomických poměrech (potvrzení o výši všech příjmů, informace o výši povinných finančních závazků žadatelů),
5. údaje o sociálních poměrech (kopie oddacího listu, údaje o dětech, o něž žadatel pečuje, rozsudky o rozvodu manželství, popř. o úpravě poměrů nezletilých dětí),
6. fotografie rodiny a rodinného prostředí.

Podrobnosti k jednotlivým dokladům Vám sdělí sociální pracovnice pro náhradní rodinnou péči. Pro některé z podkladů jsou určeny jednotné formuláře Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (www.mpsv.cz). Některé z dokladů předkládáte Vy a některé zajistí sociální pracovnice.

Sociální pracovnice po předložení potřebných dokladů u Vás provede sociální šetření a realizuje s Vámi rozhovor. Poté zaujme OSPOD stanovisko k Vaší žádosti a postoupí kopii spisové dokumentace na krajský úřad.

Při podání žádosti všichni žadatelé vyjadřují souhlas s tím, že orgány sociálně právní ochrany dětí, podílející se na zařazení do evidence žadatelů a na zprostředkování náhradní rodinné péče, jsou oprávněny zjišťovat další potřebné údaje, zejména o tom, zda způsobem svého života budou žadatelé zajišťovat pro dítě vhodné rodinné prostředí, a dále jsou oprávněny kdykoliv zjišťovat, zda u žadatelů nedošlo ke změně rozhodných skutečností uvedených ve spisové dokumentaci.

Žadatelé dávají souhlas s uchováním a zpracováním osobních údajů a fotokopii osobních dokladů všemi orgány sociálně-právní ochrany, které se budou podílet na zařazení do evidence žadatelů a na zprostředkování náhradní rodinné péče (v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů, v platném znění).

Žadatelé souhlasí s účastí na přípravě k přijetí dítěte do rodiny, která je podle zákona povinná.

Podáním žádosti o zařazení do evidence žadatelů je zahájeno správní řízení, jehož průběh se řídí zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád). Zákonem je stanovena výjimka, že se na průběh správního řízení nevztahují lhůty, do kterých má být správní řízení ukončeno (tj. 30, popř. 60 dnů). V souladu s § 38 správního řádu mají žadatelé v průběhu celého řízení právo nahlížet do spisové dokumentace a pořizovat si z ní výpisy a právo na to, aby jim správní orgán pořídil kopii spisu nebo jeho částí.

Odborné posouzení krajským úřadem

Po doručení kopie spisové dokumentace Vás krajský úřad cca do 1 měsíce písemně vyrozumí o přijetí žádosti a o zahájení odborného posouzení.

V rámci jeho realizace krajský úřad u žadatelů posuzuje:

1. bezúhonnost,
2. sociální prostředí (tj. zejména bydlení, domácnost, etnické, náboženské a kulturní prostředí),
3. ekonomické poměry,
4. zdravotní stav,

a provádí psychologické posouzení žadatelů. Psychologické vyšetření zahrnuje posouzení:

1. charakteristiky osobnosti,
2. psychického stavu,
3. předpokladů vychovávat dítě,
4. motivace,
5. stability manželského vztahu a prostředí v rodině,
6. schopnosti dětí žijících v domácnosti žadatele přijmout další dítě do rodiny,
7. schopnosti pečovat o děti vyžadující speciální péči
8. schopnosti spolupráce s rodiči těchto dětí.

Jeho součástí je i povinné absolvování přípravy k přijetí dítěte do rodiny. Příprava k přijetí dítěte do rodiny probíhá formou kurzu, ve kterém jste seznamováni s problematikou náhradního rodičovství a výkonu pěstounské péče na přechodnou dobu. Jejím posláním je poskytnout Vám potřebné vědomosti

o specifických otázkách výkonu pěstounské péče na přechodnou dobu a zprostředkovat Vám reálné informace o situaci a potřebách dětí, které se ocitly mimo vlastní rodinu. Časový rozsah přípravy je dle zákona nejméně 72 hodin, tj. 9 dní.

Na základě odborného posouzení je stanovena charakteristika a počet dětí, kterým budete jako pěstouni na přechodnou dobu schopni poskytovat pěstounskou péči na přechodnou dobu.

Neprodleně po odborném posouzení krajský úřad rozhoduje o zařazení/nezařazení do evidence žadatelů. V případě nezařazení do evidence žadatelů máte možnost podat odvolání k Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR. Doba od přijetí žádosti na krajský úřad do vydání rozhodnutí je v Ústeckém kraji cca 1 rok.

Po zařazení do evidence uzavírají pěstouni na přechodnou dobu (osoby v evidenci) do 30 dnů dohodu o výkonu pěstounské péče.

Výběr vhodných pěstounů na přechodnou dobu pro potřebné dítě

Pokud OSPOD řeší situaci dítěte, které nadále nemůže setrvávat ve stávajícím výchovném prostředí, obrátí se na krajský úřad s žádostí o vytipování vhodných pěstounů na přechodnou dobu pro toto dítě. V žádosti uvede základní informace o situaci dítěte.

Krajský úřad vede evidenci pěstounů na přechodnou dobu. Na základě žádosti OSPOD vytipuje krajský úřad ze své evidence pro uvedené dítě vhodné pěstouny na přechodnou dobu. Poté informuje vytipované pěstouny na přechodnou dobu i OSPOD o tom, že byli vybráni pro uvedené dítě a předá jim vzájemné kontakty.

Při výběru vhodných pěstounů na přechodnou dobu krajský úřad zohledňuje charakteristiku a počet dětí, o které jsou pěstouni na přechodnou dobu schopni pečovat, vzdálenost bydliště pěstounů na přechodnou dobu od stávajícího bydliště dítěte (zachování kontaktů s původními pečovateli, zachování školy, kroužků, kamarádů pro dítě, budování vztahu dítěte s biologickou rodinou) a pokud je to možné preference pěstounů na přechodnou dobu z hlediska věku přijímaného dítěte. Pěstouni na přechodnou dobu nemohou odmítnout přijmout dítě do péče bez závažného důvodu.

Téměř u všech dětí, které jsou svěřovány do pěstounské péče na přechodnou dobu, se vyskytuje nějaká forma zátěže v rodinné či osobní anamnéze, nejčastěji se jedná o drogy, alkohol, domácí násilí, psychiatrické onemocnění, zanedbávání péče.

Převzetí dítěte do osobní péče

Poté, co budete vybráni, Vám OSPOD sdělí základní informace o situaci dítěte. OSPOD podá k okresnímu soudu návrh na svěření dítěte do Vaší péče. U pěstounské péče na přechodnou dobu je nejčastěji rozhodováno formou tzv. rychlého předběžného opatření, kdy soud rozhoduje na návrh OSPOD nejdéle do 24 hodin a rozhodnutí je vykonatelné vydáním. Pro Vás to znamená, že Vám dítě bude předáno do péče ve velmi krátkém časovém úseku.

Do pěstounské péče jsou nejčastěji předávány děti ze zdravotnického zařízení nebo přímo z původního rodinného prostředí. Ve druhém případě, mohou být děti špinavé, nevhodně oblečené, mohou mít parazity. V době přijetí dítěte do péče budete mít nejčastěji o dítěti k dispozici pouze základní informace, podrobnosti Vám bude postupně podle potřeby sdělovat sociální pracovníce dítěte. Ta s Vámi bude v kontaktu po celou dobu péče o dítě. Pěstounská péče na přechodnou dobu je zákonem stanovena na dobu jednoho roku.

Kontakty na pracovníky Krajského úřadu Ústeckého kraje

Psycholožka:

PhDr. Marcela Karásková, tel.: 475 657 425, email: karaskova.m@kr-ustecky.cz

Sociální pracovníce:

Bc. Renata Gazsi, tel. 475 657 362, email: gazsi.r@kr-ustecky.cz

- pěstounská péče na přechodnou dobu

Mgr. Markéta Davidová, tel.: 475 657 976, email: davidova.m@kr-ustecky.cz

- Ústí nad Labem, Děčín, Varnsdorf, Rumburk

Mgr. Iva Dvořáková, tel.: 475 657 474, email: dvorakova.i@kr-ustecky.cz

- Chomutov, Kadaň, Litoměřice, Lovosice, Roudnice nad Labem

Mgr. Lenka Maczáková, tel.: 475 657 376, email: maczakova.l@kr-ustecky.cz

- Most, Litvínov, Louny, Žatec, Podbořany, Teplice, Bílina